

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisov je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Ne frankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za Jugoslavijo . . . K 10—
» ostalo inozemstvo » 15—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 20 h.

Za oglašila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravništvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVIII.

Celovec, 21. februarja 1919.

Št. 8

Na pogorišču.

V Celovcu, dne 19. februarja 1919.

Odkar smo imeli v bivši Avstriji ustavo, so vladali v naši preljubi koroški deželici nemški nacionalci. Imeli so vse v oblasti in krepko so držali vladne vajeti v rokah in tirali nemškonacionalni koroški voziček po strmih in ravnih, po uglajenih in neuglajenih potih naše koroške politike. Niso se ozirali ne na levo, ne na desno in drveli in dirjali so naprej. In če jim je začela slaba presti, če so se nezadovoljneži začeli oglašati, so jim zamašili usta s kakim odlokom zoper koroške Slovence. Valovi so se poglobili, in spet je bil mir v deželi. Med svetovno vojsko so zapirali »srbofilne« slovenske elemente, vlačili so naše voditelje po ječah, obsojali so jih v smrt, trkali so na junaška prsa in kazali na svoj patriotizem, češ, pogledjte, kako jih trebimo koroške Slovence, ta nezanesljivi državni element.

Da je bilo tudi armadno poveljstvo v Beljaku samo eksponent nemškonacionalne koroške politike, to je sedaj itak dovolj znano. To prijateljstvo med oficijelnim Celovcem in oficijelnim vojaškim Beljakom med vojsko je neslo nekaterim mogočnejšem in družbam tudi mastne dobičke.

Prišel je prevrat. Skozi našo deželo so se valile trume vojaštva, vse je bilo napeto. Jugoslovani so začeli zasedati dele naše dežele, ki se po mnenju nemškonacionalnih gospodov sploh ne da deliti, ker bi drugače namreč izgubili svoj vpliv. Zato pa so obrnili pozornost na hudobne Jugoslovane, pridobili so krščanske socialce in celo socialne demokrate in so začeli z ognjem in mečem, z batinami in smrtjo »reševati« naš ubogi narod. Zasedli so dve tretjini našega slovenskega ozemlja, zadnji čas je bil, kajti volitve v narodno skupščino na Dunaju so bile pred durmi, treba je rešiti, kar se še rešiti da — vsaj za volitve in za dober glas dežele po Avstriji.

In prišle so volitve. Sklenili so v deželni zboru, da mora vsak voliti, a tega pred volitvami niso povedali, da dr. Renner ni podpisal tega sklepa in torej ni veljavni zakon. Agitirali pa so s tem sklepom in grozili s kaznijo.

Naše stališče o nemških volitvah smo označili v zadnji številki in izjavili, da so te volitve

za nas koroške Slovence brez pomena, ker kot jugoslovanski državljani, za kar se sami smatramo, nimamo volilne pravice, ker smatramo te volitve kot hipni izraz nemške moči. Če pa nas bodo silili, da bomo oddali neveljavne glasovnice. To je bilo edino, kar smo pisali o volitvah. Naše navodilo je deloma imelo uspeha, deloma pa so volili, kakor kažejo poročila o volitvah, naši ljudje ali socialne demokrate ali druge. Največ glasov so v slovenskih krajih dobili socialni demokratje. Ljudstvo je že navajeno, da jih voli, saj jih je pri zadnjih državnozbornih volitvah bivše Avstrije tudi volilo, in smo takrat tudi prepredili marsikatero nemško politično nakano.

Kakšen je izid volitev?

Oddanih je bilo na Koroškem 157.547 glasov. Krščanski socialci so dobili 27.828, socialni demokratje 77.981, nemški demokratje 15.892, Bauernbund (nemško-nacionalna kmetska zveza) 33.497 in nemško-nacionalna delavska stranka 2352 glasov.

Izvoljeni so 4 socialni demokratje: Gröger, Gabriel, Tusch in Hubman; 2 nemška krščanska socialca, Scharfegger in Paulitsch; 1 nemški demokrat, dr. Angerer in 2 člana nemškega »Bauernbunda«, Größbauer in Egger. Pravijo, da bo Egger odstopil in dal prostora dr. Steinwenderju, ki je propadel. Kakor znano je dr. Steinwender državni svetnik za finance v Nemški Avstriji in je sposoben in izkušen star politik. Zameril se je s svojimi finančnimi reformami nemškim koroškim trgovcem z lesom in drugim vojnim dobičkarjem, zato pa so ga ti postavili na tretje mesto, kjer je propadel. Vse ni nič pomagalo, tudi plakati »Vergesst Steinwender nicht«, »ne pozabite Steinwenderja« niso izdali.

Doma je ostalo in ni volilo 30.000 volilcev.

Kaj nam pravijo te volitve?

Da je nemškonacionalna moč na Koroškem strta. Od 157.547 glasov so dobili nemškonacionalne stranke, to so nemški demokratje, Bauernbund in nova nacionalna delavska stranka komaj 51.741 glasov, med tem ko so socialni demokratje dobili sami 77.981 in nemški krščanski socialci 27.828 glasov. Srečno, nemški nacionalci — dobro spavajte in sladko sanjajte o »lepih« dneh vaše oblasti in slave.

Srečno, politično nemškutarstvo, ti zvesti pristaš nemških nacionalcev in skrbni njih hlapec.

Novi duh svetovne demokracije, ki je vzplamtel po celem svetu, je zapalil vašo mogočno, umetno stavbo in sedaj stojite na pogorišču vaše nekdanje slave. Ali je bila vaša hiša zavarovana? Katera zarovalnica proti političnemu požaru vam bo plačala zavarovalnino?

Kot stranki, ki imata prihodnost, prideta v sedanjem našem položaju za nas v pošteve socialno demokratična in nemška krščansko-socialna stranka. To so stranke z jasnimi političnimi programi. Nemško nacionalstvo je pokopano — zato tudi v deželi ne more več vladati.

Nemška krščanska in socialna demokracija v deželi naj si bosta svesti, da smo Slovenci skoz in skoz demokratičen narod, da smo »narod bajtarjev in hlapcev«, da smo narod poštenjakov, da smo narod, v katerem je še skritih veliko zdravih, odpornih moči. Svesti si naj bosta, da je ves civiliziran pošten svet na naši strani, ker se borimo za naravno pravo, in to je božje pravo, — to je pravica. Vaši žolnirji so pogazili in zatrli s puško naše pravo — v naših srcih pa tli naprej naravna pravica. In te ne morejo pogaziti kopita vaše vojske.

Svetovna demokracija bo vas poklicala na odgovor — glejte, da bo vaša vest čista!

Razgovor z angleškim cenzorjem jugoslovanskih spisov.

Iz Londona

se vrača v svojo domovino, v Bosno, g. Branko Pećanac, ki je bil od l. 1915. do 1917. angleški cenzor za jugoslovanske spise v Londonu. Član našega uredništva se je razgovarjal z gospodom Brankom Pećancem, ki je rade volje dovolil, da objavimo nekaj podatkov v »Miru«. G. Pećanac je jako prikupljiv, mlad gospod z velikim političnim obzorjem.

Angleži so bili pred vojsko in začetkom vojske o narodnostih v Evropi slabo poučeni. Bilo pa je nekaj mladih Angležev, ki so se zlasti med vojsko

Podlistek.

Pogled v Srbijo.

„Ein Blick ins Land der Serben.“ tako se zove nemška knjižica v založbi »St. Josef-Bücherbruderschaft« v Celovcu 1918. V njej opisuje dr. Hans Richter iz lastne skušnje in nabranega gradiva srbsko zgodovino, šolstvo, šege, običaje, vojna grozodejstva ter nekaj podatkov iz avstrijske rdeče knjige; zlasti zanimivo razpravlja o narodnih šegah, lepih značajnostih, ki povzdigujejo srbski narod vrednim nositeljem jugoslovanske kulture.

Evo ti nekaj podatkov: s strani 16—18:

„Srb čez vse ljubi svojo domovino, predstavlja si jo vsigdar v znamenju svetega križa in zlate svobode. Teh svetinj, s kojimi je duša naroda spojena, ne dopušča nikomur skruniti. Vnetost za svobodo izraža njegov pogosti pregovor: »Bolje v grob nego rob!« O enakosti besedičiti se mu zdi odveč, saj ista ni nikjer tako globoko vkoreninjena ko v srbskem ljudstvu. Dasiravno drži izobraženca v večjih časih, občuje z istim pristo ko s kmetom ali delavcem, a z vsakim vljudno.“

O zgodovini pripoveduje pisatelj, kako so Srbi v starodavni dobi že prebivali v Črnigori, Srbiji, stari Srbiji, Macedoniji, Bosni in Hercegovini. »Po bitki na Kosovem polju (1389) in leta 1405,« nadaljuje pisatelj, »naselili so se po južnem Ogrskem, kjer so uspešno pomagali Ogrom

težke turške navale odbijati. Tja je prišlo leta 1525 10.000 srbskih vojščakov, kjer so se leta 1529 za časa obleganja Dunaja Dunajčanom v pomoč posebno odlikovali; največ pa jih je prispelo leta 1690 pod zastavo cesarja Leopolda I., da so pripomogli Avstriji otresti se turškega jarma.“

Pisatelj priznava Srbom pogumnost, neustranjenost, ki držijo sveto vse patriotične uredbe in narodno čast, tudi velikodušnost in gostoljubnost prišteva njihovim čednostim.

O lepoti jezika in značajnostih pravi na strani 22—24:

„Srbi govore najlepše slovansko narečje, katerega melodično doneči glasniki zlasti v pesnitvah krasno zvenijo. Slavna nemška pisateljica Grimm in Goethe sta bila za srbsčino vneta. Srbi, si tega čislanja svesti, se kaj radi zovejo »Francoze Balkana.« Pisatelj tu pripomi: »In brez dvoma so Srbi izredno nadarjeni.“

Na kr. realni gimnaziji v Belgradu izrekel se je ravnatelj, profesor iz Budimpešte, o uspehih srbskih dijakov kaj laskavo:

„Srbski dečki so desetkrat bolj razumni nego najbolj prebrisani židovski šolarji v Budimpešti; Srbi bi že zbog svoje visoke razumnosti in nabrazenosti bili sposobni in poklicani vladarjem Balkana, ako . . .“ (to pisatelj zamolči).

„V izobrazbi,« nadaljuje na strani 22, »nadiriljuje Srb vse ostale Balkance; v kulturi kakor v umetnosti in vedi je najvišje napredoval; istotako je Srb — bodisi mož ali žena — izmed vseh balkanskih prebivalcev najtrdnjše samozavesti.“

Srb ima špartanske pojme o domovino ljubju; za svobodo in domovino pogumno tvega kri, življenje.“

„Tudi gostoljubnost enako ostalim Slovanom gojijo Srbi; le tujcu, ki se namerava med nje naseliti, ne zaupajo. Naseljenci — bodisi Grk, žid, Nemeč ali Turek — zanesli so oderuštvo v deželo. Trgovine in krčme na deželi bile so v rokah Kozovlahov; pod temi je ljudstvo dokaj bridkega prebilo — odtod nekaka mrznja napram tujcu —; vendar tujeverce Srb ne sovraži, enako o narodnostnih sovražnostih ni kaj čuti.“

„Od tujih narodov so kmetu le Rusi, Turki, Nemci in Ogri znani; Nemeč pod imenom »Švaba« kot premetenega mojstra-iznajdbenika drži v visokih časih.“

Na strani 32 in 33 o statistiki šolstva poučarja pisatelj, koliko drže Srbi na šolsko izobrazbo dece. »Leta 1897 se je nahajalo v Srbiji 1030 ljudskih šol z 94.000 učenci ter 2000 učiteljev in učiteljic, nadalje 28 srednjih šol, v katerih je 533 profesorjev poučevalo 8250 dijakov in v vsenčilišču (ustanovljenem leta 1838) bilo je 500 visokošolcev z 58 profesorji. Za vzdržavanje vseh šol se izdaja letno (1897) 3.271.627 dinarjev. V ljudskih šolah se poučuje izključno srbsčina, v gimnazijah tudi rusko, francosko, nemško in latinsko. Ljudski jezik se je povzdignil v književni in danes stoje Srbi v jezikovni izobrazbi med kulturnimi narodi na vzvišeni stopnji. Veliki nemški učenjak Grimm primerja srbski jezik »italijanskemu med slovanskimi.«

Viljem Lichtenberger, rodom Nemeč iz velike

zanimali za narodnosti v Evropi. Imenovati je treba predvsem velikega jugoslovanskega prijatelja, glavnega urednika svetovne politike velikega angleškega lista „Times“. Ta gospod se piše Wickham Stead. Drugi naš veliki prijatelj se imenuje dr. Seton Watson. Ti gospodje so osnovali nov periodičen list

„New Europe“

(Nova Evropa), ki je objasnjeval angleški javnosti teritorialna vprašanja Evrope. V listu je bilo pojasnjeno čehoslovsko, poljsko, jugoslovansko vprašanje in druga.

Ta list je jako pomenljiv, ker vsi angleški listi vzemajo material za svoje članke iz njega. Sedaj je angleška inteligenca dobro poučena o jugoslovanskem vprašanju. Ta list ima tudi velik krog prijateljev med angleškimi poslanci, med vseučiliškimi profesorji in Amerikanci. Vsaka narodnost ima v listu svoje sodelovalce, tako Rumunija, Čehoslovaška, Jugoslavija itd. Ti sotrudniki so večinoma naši ljudje, torej Rumuni, Čehoslovaki, Jugoslovani. Jugoslovanski oddelek lista urejuje znameniti balkanski geograf Cvijić, ki je bil pred vojsko profesor geografije na univerzi v Belgradu.

Ta prijateljski krog, ki se zbira okoli lista „New Europe“, svetuje tudi angleški delegaciji na mirovni konferenci.

Gospod Branko Pećanac je bil tudi

v Parizu.

Takrat je ravno došel tja prestolonaslednik Aleksander. Pričakovala sta ga Clemenceau in Pichon in veliko članov mirovne konference. Regent je zdrav in čil. Ima velike diplomatske sposobnosti in upanje je, da bo upotrebil najbolje svojo energijo in svoje znanje za naše stvari. Stari in izkušeni gospod Pašić, jako inteligentni gospod Trumbić in vredni gospod Vesnić s pomočjo našega Žolgerja neprestano in neumorno, popolnoma složno delajo in rešujejo jugoslovansko vprašanje.

Mirovna konferenca je sestavljena, kakor vemo že iz časnikov, iz ozkega in širšega odbora. V ozkem odboru so velesile Amerika, Japonska, Anglija, Francija, Italija. Širši odbor je sestavljen iz malih držav, Srbije, Grške, Romunije itd. Vsaka narodnost je napravila memorandum o svojih teritorialnih vprašanjih in težkočah. Tako je mirovna konferenca dosedaj zaslišala izjave Čehoslovakov, Rumunov, Grkov in še drugih. Naše jugoslovansko vprašanje je odloženo, ker je najtežje, ker je kakor voz, radi spora z Italijo, na poznejšo detajlno rešitev.

Delo konference je dosedaj hodilo pot pravice. Ker je naša jugoslovanska stvar pravična in utemeljena v naravnem pravu, je veliko upanje, da se bo pravično rešila in zato tudi na Koroškem ne smemo izgubiti nade, da bo uspela naša čista in poštena reč.

Prerokovanje.

V katoliški cerkvi imajo papeži že vnaprej prerokovano, kaj se bo značilnega, posebnega zgodilo za časa njih vladanja. Za vsakega papeža obstoji kratek izrek, prerokovanje, ki označuje dobo in njene težavne razmere, v katerih bo pa-

vojvodine Badenske, ki biva že 50 let v Belgradu ter razpečava po Srbiji Sveto pismo v vseh balkanskih jezikih, pripoveduje stvarno pisatelju o svojih doživljajih in skušnjah, ki jih je nabiral v tej dolgi dobi križem Srbije, na strani 128 sledeče:

„Od nekada je bila duhovščina in učiteljstvo v Srbiji dobro izobraženo; šole so vidno naraščale; v okraju Zaječar je bilo v enem letu 11 šol ustanovljenih, a za časa turške vojske 1876 žal zopet skoraj do cela uničenih.“

„Ako sedaj po pokrajinah potujem,“ nadaljuje Lichtenberger, „ki jih je Turčija leta 1877 odstopila Srbiji, občudujem, kako so iste napredovale: ceste zboljšane, veliko zemlje, pod Turkom opustošene, je sedaj obdelane in na njej prijazne cvetoče vasi narasle; mesta zgnubavljajo vidoma turški značaj zanemarjenosti. Prej komaj za silo nekaj šol, ima sedaj že vsaka vas šolo, vsako večje mesto svojo gimnazijo.“

„Ure in ure, da, po ves dan bi vam lahko pričeval,“ konča Lichtenberger pogovor s pisateljem; „o lepe rodovitne Srbije in njenem čilem, samozavestnem, visoko naobraženem narodu. V 50 letih bivanja in vsakoletnega romanja križem Srbije videl in doživel sem marsikaj v deželi, v kateri se prav resnično še med in mleko cedi.“

Pod napisom „Z balkanskim vlakom Berlin—Bagdad preko Srbije“ predstavlja pisatelj na strani 144—146 divno, čarobno krasoto notranje Srbije, kraljestvo sliv, kako se celi gozdovi lepo vzraščeni, simetrično vzvrščenih dreves razprostira, kamor oko seže, vse višnjevo debelih sliv, po celej

pež vladal. Tako je božja previdnost sedanjemu, v revolucionarnih časih vladajočemu papežu Benediktu XV. prisodila pomenljive preroške besede: religio depopulata — opustošena vera! Kaj je hotel preroški duh s tema dvema kratkima besedama z ozirom na vladanje papeža Benedikta XV. prerokovati? Prerokovanje hoče povedati z dvema besedama globoko, velepomembno misel, zgodovinsko dejanje, ki se bo v času papeža Benedikta XV. izpolnilo: da bo krščanska vera v vernih človeških srcih opustošena, zasramovana, teptana, zaničevana, da bodo ljudstva postala brezverska, da se bo cerkev, služba božja in njeni svečeniki „opustošili“, oplenili, preganjali, mučili, zaničevali in zasramovali.

Dragi bralec in bralka! Vprašam te, ali se ni to prerokovanje o vladanju papeža Benedikta XV. do pičice natanko izpolnilo? Le pogledjmo samo malo v naš slovenski del majhne koroške dežele. Že v začetku vojske in skoz celo vojsko so nasprotniki katoliške cerkve duhovnike zatirali, zasramovali in jih dolžili, da so oni krivi vojske z grdim namenom, duhovnika pred vernim ljudstvom osramotiti in vero ljudstva omajati. In kaj se je pa zadnji čas zgodilo na Slovenjem Koroškem, to pa vsi predobro sami veste iz svoje skušnje. Kako so brezverski, brezbožni žolnirji oropali cerkev v Tinjah in Borovljah, kako so zaničevali in zasramovali Najsvetejše, kako so se napravili v cerkveno posvečeno obleko in javno po vasi okrog hodili našemljeni kot duhovniki, kako so celo v cerkvi (v Grabštanju) nastavili strojnice pred altar, ko je duhovnik maševal. Bralci in bralke sami veste, kako so brezverski žolnirji zasramovali duhovnike, ki so bili čisti, mirni in niso nikomur nič žalega storili. Župnika Kindlmana, Holeca, Maleja, Razgoršeka, Dolinarja, Vavtija, doktorja Lučovnika, Fuggerja, Hüttnerja, Limpelna so okrog vlačili, topli, suvali, zaničevali, zapirali v ječe in jih izpostavljali javnemu zasramovanju. Drugim so zopet grozili s pobojem in umorom, tako da so si morali le z begom rešiti življenje. Oropali so župnišča v Borovljah, v Slovenjem Plajbergu, v Tinjah, v Št. Petru pri Grabštanju, v Ločah, v Podkloštru, pri Mariji na Zilji, na Brnci, v Grebinju, v Kloštru in še drugod. Duhovniki so morali zbežati, ljudje so brez službe božje, otroci brez krščanskega pouka, ljudje morajo umirati brez sv. spovedi. Tako se godi v začetku 20. stoletja, ko se piše in govori, da je človeška kultura — izobrazba na višku. Tako so delali nemški koroški žolnirji in oficirji, ki so „kulturfortschrittlich“, izobraženi, „gebildet“, omikani! Da, prerokovanje, da bo za časa papeža Benedikta XV. „opustošena“ vera, da bodo cerkev in njeni služabniki zaničevani, da bodo hiše božje opustošene in oropane, da bodo ljudstva brezbožna, to prerokovanje se je do pičice natanko izpolnilo. Ne samo pri nas na Koroškem, tudi drugod ni nič boljše. Kaj se vrši in godi v „kulturni“ Nemčiji, beremo vsak dan, kaj počno Italijani z našimi duhovniki in škofom Mahničem po Primorskem, Istri in Dalmaciji, to presega vse meje človeške podivjanosti.

In kaj so morali pretrpeti naši dobri, vrli, verni in narodni kmetje, možje čistega značaja! Kdo je ustrelil nedolžnega kmeta Habernika, kdo je preganjal naše poštene kmete na Zilji, kdo je pretepal mirnega trgovca Renkota in druge ne-

Srbiji okoli 22 milijonov češpljevih dreves, ki obrode letno čez 200 milijonov kil sadu. Bogati rudniki železa, mangana, bakra, svinca, zlata, srebra, živega srebra, marmorja, premoga slove kot najmenitnejši zakladi Srbije, zlasti počiva baje še kakih 25 milijard meterskih stotov premoga v rudnikih. — Toraj virov bogastva še v izobilju.“

„Omeniti je treba še bogato živinorejo. V Veliki Plani prihaja v ogromno nemško tovarno mesa in klobas na dan približno 30.000 kilogr. Razen živine in mesa izvažajo tudi velike množine perotnine, jajc, pšenice, koruze in orehov iz Srbije.“

Enako Lichtenbergerju potrjuje neki nemški stotnik, ki je med vojsko proučeval deželo in ljudstvo, veliko plodovitost dežele, ter pride do zaključja, da je Srbija tudi danes po prebiti petletni vojni ostala vedno še dežela, po kateri se cedi med in mleko. „In jedli smo grozdje,“ pravi nadalje, „debelo ko češplje, slajši ko strd, kristalno prozorno, da lepšega nista nosila Izraelca na drugo iz obljubljenе dežele. Malo je ozemelj v Evropi na lepoti in plodovitosti Srbije enakih. Srbija v svoji plodovitosti bi bila lahko glavna zalagateljica Evrope z mesom in kruhom.“

Ker smo že posneli, kar nam nudi knjižica lepega, razveseljivega, omenimo na kratko še ostalo. Pisatelj prične v uvodu s krvavim nesrečnim dogodkom o umoru kraljevske dvojice Aleksandra in Drage ter preide nadalje na kriminalno statistiko (stran 5—12).

dolžne rojake? Religio depopulata — opustošena — izgubljena vera podivjanih žolnirjev je zakrivila grde zločine in umor poštenega človeka, katerega nedolžna kri vpije k nebu. Imamo sicer v deželi nemško krščansko stranko, ki ima svoje katoliško glasilo (časopis) in katoliškega duhovnika za urednika. In ta krščanska stranka, ta katoliški duhovnik ne najde toliko krščanskega duha in verske srčnosti in odločnosti, da bi le z eno besedo v svojem glasilu obsodil ta brezverska, nekrščanska dejanja, da bi branil cerkev in njene svečenike, da bi se postavil odločno za krščanska načela pravičnosti in ljubezni. — Zakaj ne? Zato, ker je visoka vera idealnega krščanstva v njegovem listu, v njegovi stranki, v njegovem srcu opustošena, zamorjena. V deželni skupščini nemški krščanskosocialni poslanec vere in cerkve, predbojevnik katoliške misli, ni imel poguma, odpreti ust in braniti to, kar je vsem sveto in drago, to je vera, cerkev, duhovniki, služba božja, krščansko življenje! — Da, opustošena vera, pokončani verski čut pravičnosti se je pokazal na celi črti. Dva duhovnika — poslanca — Nemca — sedita v koroški deželni skupščini, dva najbolj nadarjena in ugledna duhovnika, nositelja nemške krščanske misli in kulture, a oba sta soglasno molčala v trenutku, ko je bilo treba vzdigniti močan glas proti puštošenju vere, proti ropanju cerkev in preganjanju nedolžnih duhovnikov. To zadržanje je bilo tiho odobravanje pomenljivega prerokovanja o puštošenju katoliške vere za časa papeža Benedikta XV.

Toda to ravnanje nemških oblasti in njenih žolnirjev ne bo obrodilo dobrega sadu, to jim lahko mirno že danes prerokujemo. Puštošenje vere, ropanje in oskrunjenje cerkv, bogoskrunstvo, preganjanje duhovnikov, ropanje in uničevanje zasebnega premoženja, to se bo kruto maščevalo nad opustoševalci vere samimi. Nedolžna kri, oskrunjena vera in cerkev kliče in vpije k nebu po pravičnem, božjem maščevanju.

Še nekaj naj brez jeze, brez očitanja tukaj omenimo. Naši sodeželani, Nemci, vedno pišejo v svojih časopisih in govore na svojih shodih, da oni hočejo s svojimi sosedi Slovenci mirno, pohlevno živeti, da le privandraci, Kranjci, Štajerci, Čehi motijo, kalijo mir v deželi. Zdaj so to svoje lažno govorjenje in pisanje sami ovrgli s svojimi poboji, ropi in puštošenji. Kdo je puštošil župnišča, kdo je ropal in plenil po župniščih in trgovinah, kdo je pretepal mirne koroške rojake-duhovnike, kdo je pretepal naše mirne kmete, fante, kmečke žene in dekleta, kdo je ubil miroljubnega kmeta Habernika? In nazadnje vprašamo, kdo je našantal mirne nemške ziljske kmete, da so se spozabili in padli kot divji volkovi čez pohlevne slovenske prebivalce? Da, oni nemški šuntarji, podpihovalci hodijo v ovčji obleki krog slovenskih kmetov in kmetic, ki bodo dajali odgovor pred pravičnim Bogom za svoja puštošenja po cerkvah, župniščih in slovenskih posestvih. Da, vera je opustošena, toda le pri Nemcih in nemškutarjih, pravi Slovenci so ostali verni, zvesti svoji katoliški cerkvi in slovenski domovini. — Zapisati smo morali te besede pametnim, treznim, dobromislečim krščanskim Nemcem v spomin in premislek, da še pravočasno krenejo na pravo pot, s katere so zašli daleč v stran! Vera je opustošena, pravice ni v deželi. Na Koroškem vlada le nasilje, krivičnost, protikrščanski duh in ta pelje

Podatke iz avstrijske rdeče knjige, str. 68—77, vidimo po končani svetovni vojni v drugi luči nego jih je predstavljala avstrijska vsenemška politika.

Ako primerjamo na strani 94—101 navedenim vojnim grozodejstvom Srbov, strahovitosti od avstrijskih in nemških zavezniških čet uprizorjene, zlasti pa na tisoče in tisoče nedolžnih žrtev krvoločnih avstrijskih vojnih sodišč, nastane vprašanje, čigava grozodejstva so bolj obžalovanja vredna.

Sicer pa pisatelj odkritosrčno pripoznava vrlemu srbskemu narodu celo vrsto lepih lastnosti in čednosti, ne pa kakor ga je krivična vsenemška avstrijska politika nam vedno le predstavljala kot „roparsko druhal“.

Ne orožje, ne pest, še manj pa časnikarsko hujskanje, pač pa spisi, ki tudi o dobrih lastnostih sosednega bratskega naroda razpravljajo, so pravnomočno sredstvo, ki naj privede slehernega nahujskanega nevedneža k spoznanju in spoštovanju sosednega srbskega naroda in po tej Wilsonovi poti korak za korakom bližje k mednarodni spravi in vesoljnemu miru.

J. Semrov.

Opomba uredništva. Knjiga, ki o njej tukaj razpravlja J. Semrov, je pisana v duhu nekdanje avstrijsko-nemške vlade. Mi Jugoslovani gledamo in smo gledali vse dogodke v Srbiji s čisto drugimi očmi. Naših oči ni zatemnila nemško-nacionalna — mrena. — Opozorjamo čitatelje tudi na Bezenškovo knjigo „Bolgarija in Srbija“, ki jo je izdala že pred leti „Družba sv. Mohorja“.

v propast in pogubo. Vera v srcih ljudstva zginja, protikršćanska morala se razširja, pojem, kaj je moje in kaj je tvoje, izginja in bližamo se strašni „depopulaciji“ t. j. opustošenju krščanske vere in katoliške morale. In za to brezversko, nekrščansko vladanje v deželi je nem. krščanska stranka sodogovorna, ker tudi ona sedi pri nem. vladnem krmilu v deželi. Prerokovati nočemo, a da se ne pozabi, zato kličemo vsem poštenim Nemcem ob enajsti uri še enkrat: Krenite na pravo pot, na pot krščanske morale in pravičnosti, drugače pride maščevanje nad vašo vrtoglavo politiko, ki pelje v propad in pogubo vseh prebivalcev v deželi. Depopulationi religionis — opustošenju vere bo kmalu sledila depopulationi populi — opustošenje, uničenje, propast celega ljudstva.

Jugoslovanski shod v Spodnjem Dravogradu.

Veličasten tabor naših obmejnih Slovencev se je vršil v nedeljo dne 9. februarja v Spodnjem Dravogradu. Bil je to prvi tabor koroških Slovencev onkraj Drave. Ob 10. uri je bila v proštijški cerkvi slovesna služba božja, katere se je udeležilo tukajšnje vojaštvo in velika množica iz vse okolice. Svirala je vojaška godba iz Maribora, propovedoval je črneški župnik Rozman. Vkljub hudemu mrazu se je vršilo zborovanje pod milim nebom in nad tisoč oseb broječa množica je pazno sledila govornikom, ki so pojasnjevali naše jugoslovanske cilje in namene. Otvoril je zborovanje gerent Verdnik, predsedoval je župnik Rozman. Med govori je svirala godba. Govorili so gg.: dr. Lovro Pogačnik iz Ljubljane, goriški vojak Pavlica, dr. Ravnik iz Maribora, urednik Žebot, okrajni glavar slovenjegraški dr. Ipavic, dr. Srnc iz Celja. Pozneje se je nadaljevalo zborovanje v notranjih prostorih, kjer se je govorilo zlasti o šolstvu (g. nadučitelj Alt). Na shodu so se soglasno sprejele resolucije:

Zborovalci, zbrani dne 9. februarja iz Štajerske in Koroške na veličastnem shodu v Sp. Dravogradu, slovesno izjavljamo, da je ta naša zemlja pristno jugoslovanska last in vsled tega neločljiv del samostojne in neodvisne države Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Najodločneje protestiramo proti zasedbi našega ozemlja po Italijanih in nemških tolpah in nasilnemu ter protipostavnemu postopanju po tujih zasedenih krajih slovenske zemlje; zlasti protestiramo tudi zoper nepostavno glasovanje za Nemško Avstrijo po starodavnih, zdaj po Nemcih zasedenih slovenskih krajih.

Naši narodni vladi izrekamo zaupanje ter jo pozivamo, da odločno brani našo zemljo, naše meje. Našemu vojaštvu izrekamo iskreno zahvalo za našo brambo in ga pozivamo, da odločno in neustrašeno vztraja tudi zanaprej.

Zbrane množice pozivajo Narodno vlado, da otvori 350 šolarjem, ki so že 6 mesecev brez pouka, nemudoma v Spodnjem Dravogradu slovensko šolo ter pokliče na njo zavedno slovensko učiteljstvo, da se popravijo tako krivice, ki jih je doslej delala ponemčevalna šola.

Kako je v jugoslovanski Koroški.

Sprejeli smo 5. šte. „Jugoslovenskega Korošana“, ki izhaja v Velikovcu, iz katerega posnemamo nekaj novic. V Prevaljah je 6 razredna ljudska šola z 2 podružnicama na Fari in v Lešah. Na vseh treh šolah je tačas 484 učencev, od teh je 452 Slovencev, 30 Nemcev in 2 Italijana. Vkljub temu je bilo do sedaj na teh šolah nastavljenih 10 nemških učnih moči, od katerih sta le en učitelj in ena učiteljica za silo znala slovenski. Sedaj so te učne moči izmenjane s slovenskim učiteljstvom. Dasi so skoro vsi učenci sami Slovenci, je pouk vendar težaven, ker so dosedaj pisali učenci slovenščino z nemškimi črkami. Četudi je začetek v takih razmerah za učenca in za učitelja težaven, vendar otroci kažejo veselje do učenja in bi bil uspeh popolnejši, ako bi stariši svoje otroke bodrili k marljivemu učenju. — V Možiški dolini pridno prirejajo jugoslovanske shode. 26. januarja se je vršil tak shod v Guštanj. Raz cerkveni stolp je vihrala slovenska zastava. Shod se je vršil na trgu. Ob zvokih mariborske vojaške godbe so prikorakali jugoslovanski koroški vojaki pod poveljstvom nadporočnika Malgaja k maši, katero je daroval č. g. Bašić. Po maši se je vršilo zborovanje. Govorili so A. Oset, dr. Lovro Pogačnik, ki je zaprisegel tudi jugoslovanske koroške vojake, bivši poslanec Grafenauer, dr. Ravnik in Ivan Rebek iz Celja. V imenu zveze Orlov je govoril g. Podlesnik iz Ljubljane. Sprejeli so resolucije ter odposlali narodni vladi v Belgradu in Ljubljani ter regentu Aleksandru brzojave. Ob

4. uri popoldne se je v Lečnikovi gostilni nadaljevalo zborovanje, razpravljalo se je o kmetskem vprašanju in delavski organizaciji. Govoril je župnik dr. Arnejc ter ključavničarski mojster Iv. Rebek iz Celja.

V Črni se je vršil shod na Svečnico. Resolucije tega shoda smo objavili v zadnji številki. Govorili so župan Krulec ter dr. Lovro Pogačnik, ki je bil burno pozdravljen. Pojasnjeval je splošen politični položaj ter se je podrobno bavil tudi z delavskim in kmetskim vprašanjem. Bičal je krivice, katere je moral slovenski narod stoletja pretrpeti pod nemško vlado. Zborovanje se je nadaljevalo pri Krulcu, kjer so se obravnavala pereča delavska vprašanja. Spominjali so se tudi dr. Ev. Kreka, ki je večkrat govoril rudarjem v Možiški dolini. Z narodno himno, „z lepo našo domovino“, so zaključili veličastno zborovanje. — Tako je v jugoslovanski Koroški.

Politični pregled.

Izid volitev v Nemški Avstriji.

Od 162 mandatov so dobili krščanski socialci 63, socialni demokratje 72, „nemško-meščanske“ stranke vseh barv 25, Čehi 1 in židje 1 mandat.

Na Dunaju so dobili Čehi 55.047 glasov. Volitve na Koroškem. V Bistrici v Rožu so dobili krščanski socialci 5, nemški demokratje 51, soc. demokratje 582, Bauernbund 69 glasov. — V Borovljah je bilo razmerje sledeče: k. s. 52, n. d. 303, s. d. 1269, B. 49. — Podljudeljem: K. s. 11, n. d. 33, s. d. 685, B. 130. — V Svetni vasi: K. s. 7, n. d. 2, s. d. 119, B. 124. — V Podkloštru so dobili k. s. 275, n. d. 168, soc. dem. 2638, B. 539 glasov. — V Žrelcu pri Celovcu: K. s. 130, n. d. 20, s. d. 253, B. 103. — V Hodišah: K. s. 32, n. d. 22, s. d. 133, B. 94. — V Kotmarivasi: K. s. 24, n. d. 12, s. d. 249, B. 222, nemški nac. soc. 3. — V Bilčovsu: K. s. 161, n. d. 6, s. d. 33, B. 58. — V prihodnji številki objavimo pregled oddanih glasov po občinah.

Na severni jezиковni meji na Štajerskem

so se pogodili Jugoslovani in Nemci ter sklenili premirje. Posredoval je francoski major Montegu, katerega sta tudi obe stranki prosili za pridelitev kontrolnih organov po antanti ob stroških obeh strank. Za Slovence so izpadla pogajanja jako ugodna, Nemci se morajo umakniti, napravili so nevtralni pas med jugoslovansko in nemško črto, ki ga bodo stražili nemški orožniki. V tem nevtralnem pasu prebivajo večinoma Nemci. Črta gre seveda visoko nad Dravo. Železnica Spielfeld—Radgona je v jugoslovanskem območju. Ta časna meja odgovarja v glavnih potezah tudi narodnostnemu principu. Med četami se upostavi trajno premirje od ogrske do koroške meje. Uprava v Radgoni in Cmureku je deloma slovenska, deloma nemška. Slovenci so dovolili Nemcem izvoz živil in drugega blaga vseh vrst iz ozemlja severno nemške demarkacijske črte in iz ozemlja med obema demarkacijskima črtama I in Ia. S tem so pokazali, da nočejo nemškega ljudstva izstradati, ampak da jim z živežem hočejo pomagati. Kakor izvemo, dovoljuje okrajno glavarstvo v Mariboru in deželna vlada za Slovenijo rada izvoz živil v nujnih slučajih. Seveda skrbi v prvi vrsti za svoje ljudi, a trdosrčna v tem oziru ni.

Zborovanje vodstva vseslov. ljudske stranke

se vrši dne 20. svečana 1919, ob 10. uri dopoldne, v mali dvorani hotela „Union“ v Ljubljani. Našo organizacijo bo zastopalo načelstvo kat. polit. in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, ki je itak večinoma na Kranjskem.

Amerika uradno priznala Jugoslavijo.

Iz Belgrada poročajo, da je jugoslovanski poslanik v Parizu Vesnić brzojavil, da so Zedinjene države Severne Amerike uradno priznale kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Korak naprej

smo storili. Amerika (Zedinjene države) je pozdravila zedinjenje Jugoslovanov v državo SHS. Določitev mej pa se mora prepustiti mirovni konferenci. Velika ameriška demokracija nas je priznala v zelo toplih besedah, kakor v diplomatskih spisih sicer niso običajni.

Norveška

je priznala kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Jugoslovansko vprašanje na mirovni konferenci.

Predsednik Wilson zapusti Pariz ter se odpelje v Ameriko. V njegovi odsotnosti se bodo na konferenci razpravljala teritorialna vprašanja, tičočča se Jugoslovanov, ter se določile nemške meje.

Jugoslovanski poslanik na Dunaju

je postal Josip Pogačnik, prejšnji podpredsednik avstrijskega državnega zbora. V jugoslovanskih krogih so mnenja, da bo g. J. Pogačnik s svojim finim nastopom in z zvezami, ki jih ima, pripomogel do sporazumljenja med Nemško Avstrijo in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kakor znano, zastopa češko-slovaško državo na Dunaju poslanik Tusar.

Jugoslovanske zahteve na mirovni konferenci.

Iz Pariza poročajo, da so jugoslovanski delegati predložili mirovni konferenci spomenico, v kateri zahtevajo celo Dalmacijo, celo Istro, Trst in Gorico. Delegati bodo predložili tudi predlog, da se Jugoslaviji odstopi pristanišče ob Egejskem morju, da se tako naši trgovini odpre pot v Macedonijo.

Mirovni kongres.

„Journal de Geneve“ prinaša o dr. Bogomilu Vošnjaku naslednjo vest: „Gospod dr. Bogomil Vošnjak, profesor prava na zagrebški univerzi in član jugoslovanskega kluba, je bil ravnokar imenovan od ministrskega sveta v Belgradu za glavnega tajnika delegacije kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev na mirovni konferenci. G. Vošnjak je Slovenec. Rojen je bil leta 1882. v Celju na Štajerskem. Izboren pravnik in publicist, je izdal med vojno več političnih del, med drugimi: „L'Administration des Pays Yougoslaves sous la domination française“ (Uprava jugoslovanskih pokrajin pod francosko vlado). „Un rempart contre l'Allemagne: les Slovenes“ (Slovenci, branik proti Nemčiji) v francoskem in angleškem jeziku z uvodom g. Ludovika Jaraya in profesorja Janeza Browna Scotta, „A Dying Empire“ (Umirajoča država). Zadnji čas je imel politično misijo v Združenih državah.“ — Bogomil Vošnjak je med vojsko delal v inozemstvu za nas. Znane so posebno njegove slovenske knjige: „Na razsvitu. Ruske studije.“ „Uprava ilirskih dežel pod Napoleonom,“ ki jo je izdala Matica Slovenska, Pred vojsko je bil sourednik „Vede“ v Gorici, ki je poglobila razumevanje jugoslovanskega vprašanja. Bogomil Vošnjak pozna tudi Koroško.

Dnevne vesti.

Celovške novice. V nedeljo so bile volitve za Nemško Avstrijo. Nemške stranke so se trudile za glasove — tudi za naše. Veliko Slovencev ni šlo volit. Razmerje glasov v mestu je to-le: socialni demokratje so dobili 5510, kršč. socialci 3090, nemški demokratje 5262, Bauernbund 639 in nacionalni socialisti 105 glasov. Vidimo, da še v Celovcu nemški demokratje niso več vladarji in da so jih prekosili socialni demokratje in kršč. socialci. To bo vplivalo tudi na prihodnje občinske volitve. Občinski svet bo dobil popolnoma drugačno lice. — V časni nemški deželni zbornici so v seji dne 13. februarja deželni svetnik Schumy in tov. stavili na deželnega oskrbnika Lemischa vprašanje, če je volje, da postopa proti nekaterim slovenskim duhovnikom, ki da povzročajo ljudstvu škodo in so sovražniki Nemcev ter jih odstrani iz dežele. Skliceval se je pri tem na neko naredbo iz leta 1874. Navedel je nekaj imen duhovnikov, ki niso Korošci in so Slovani. Med temi pa so tudi nekateri Nemci kakor Kokoschneegg in Puchta. Oživeli so tudi nekateri mrtvi duhovniki, katere je grob že pred leti zakril. Gospod Schumy! Slovensko ljudstvo na Koroškem bo storilo vse, da dobi zopet svoje duhovnike, ki so se morali umakniti nemški sili, nazaj.

Osebnosti. Za začasnega vodjo okr. glavarstva v Velikovcu je deželna vlada Slovenije v Ljubljani imenovala dr. Jos. Ferjančiča. — S 1. prosincem je vstopil v pisarno dr. F. Müllerja kot koncipijent naš rojak g. dr. Boštjan Schaubach iz Ziljske doline.

Kmet iz Roža nam piše: Želeti bi bilo, da bi brali ta dopis vsi nemčurji in naši nezavedni Slovenci, ki pravijo: „Meni je vseeno, ali pridem pod Nemca ali pod Jugoslavijo.“ Toda ljubi moji, to pa ni vseeno, seveda tudi v Jugoslaviji ne bo deževala mana izpod neba na nas. Kdor pa bo hotel delati, bo imel vedno dosti dela in zaslužka. Ne bo nam primanjkovalo ničesar; kar ne bo pridelal naš kmet, to nam bodo dali naši bratje Srbi in Hrvati. Mi bomo imeli dosti žita in sploh vseh poljedelskih pridelkov. Bomo imeli doma v izobilici tobaka, saj so med vojsko zalagali z našim tobakom skoraj da celo Avstrijo in Nemčijo. Kar bomo potrebovali industrijskih izdelkov, bomo poceni dobili iz Amerike, Francije in Anglije, kjer bomo povsod imeli prednost pred Nemci. In to kar je glavno v Jugoslaviji je, da bo plačeval naš kmet v primeru z Nemci čisto majhno več. Ker bo Jugoslavija oziroma Srbija dobila veliko vojno odškodnino za vse poškodbe

in uničenja, ki so jo naredile vojne tolpe tam doli. To je resnica, vse drugo, kar vam pravijo Nemci, je laž. Toda gorje nam, ako bi mi ostali pod Nemcem (kar pa mislimo, da se v nobenem slučaju ne more zgoditi), še naših otrok otroci bodo morali to plačevati. Mnogi bodo rajši prodali svoje premoženje in šli po svetu s trebuchom za kruhom. Nemška Avstrija bo morala plačati vojno odškodnino. Kdo jo bo pa plačal, če ne kmet in pa delavec. Nemški grofje in ministri, ki so vojsko začeli, gotovo ne. Torej plačali boste tudi vi, slovenski kmetje, v polni meri. Zato Nemci tako agitirajo med nami, da bi ostalo čim več Slovencev pod njih streho, da bi potem oni toliko manj plačevali, kar bi prišlo na Slovence. Zatorej, Slovenci, ne poslušajte jih, kajti ti ki sedaj hujskajo proti Slovincem, so samo taki, ki so ležali med vojsko doma, vas odirali in se pitali od vaših žuljev, med tem ko ste vi stradali v fronti, izpostavljeni smrtni nevarnosti. Torej Slovenci, še enkrat: ne dajte se voditi naprej od teh krvnikov, ki se bojijo za svoje mastne službe in bi se radi sedaj, ko jim bije dvanajsta ura, z vašo pomočjo še nadalje obdržali na površju. Prišel bo čas, upamo kmalu, ko bodo sklenjena mirovna pogajanja v Parizu in ž njimi bo prišla Jugoslavija, mlada in močna, in šele čez mnogo let bomo vsi skupaj Boga hvalili, da moremo biti Jugoslavlani!

Iz Loč nam pišejo slovenske matere: Žalibog smo oropane naših dobrih dušnih pastirjev. Pozdravljamo slovenske duhovnike. Na svidenje!

Sv. Jakob v Rožu. Z ozirom na notico „Ameriška komisija na Koroškem“, ki jo je priobčil „Kärntner Tagblatt“ v št. 31. z dne 7./2. t. l., kjer piše o „stoglavni“ množici Nemcev in „Nemcem prijaznih Slovencev“, ki je menda prihitela od vseh krajev Roža, da manifestira za Nemško Avstrijo, pribijemo še enkrat, da so bili to le tujci, najeti, nalašč zato sem pripeljani, da bi predstavljali Št. Jakobčane. Take sile, kot pišejo nemški časopisi, tudi ni bilo. Št. jakobskih Nemcev pa tudi ni bilo; odkod bi se pa vzeli, saj jih nič ni. Tistih par nemčurjev je stalo zraven, a drugi so bili tujci. Menda se je temu in onemu „Nemcu“ samemu zdelo preneumno, da bi se postavljali za Nemca, ker mnogi še sami nemški ne znajo, k večjemu da znajo zarjoveti „heil“, potem smo pa pri kraju z nemščino. Ta in oni je bil bolj pameten, da je ostal za toplo pečjo, mesto da bi zunaj po nepotrebnem prezebaval. Mislimo, da si naši „Nemci“ sami niso na jasnem, kaj prav za prav hočejo. Eni pravijo, da bi že bilo, ko bi potem ne postali „Kranjci“; drugi menijo, da pod „Srba“ nočejo; tretjemu ne gre v glavo, kako bo mogoče potem na svetu živeti, ko bo Koroška razdeljena; mnogi pa iz same sebičnosti želijo ostati v nerazdeljeni Koroški. Ne imejte vendar teh praznih izgovorov in nikar ne silite nazaj v nemško sužnjost! Da so se Slovenci v razmeroma malem številu udeležili sprejema Amerikancev, je vzrok to, da se je Slovincem iz bližnjih vasi siloma zabranilo, da so se udeležili sprejema. Udeležilo se ga je večinoma samo slovensko prebivalstvo iz Št. Jakoba. Toda to Nemci previdno zamoče. Govore na ves glas o št. jakobskih Nemcih; vendar, koliko jih pa je? Odkar so se izselili železničarji, ni niti enega Nemca tukaj. Pišejo, da je vse ljudstvo za Nemško Avstrijo, pa pomislite, ali se moremo upirati sili in bajonetom? Spravite vojake iz Št. Jakoba, potem bomo pa drugače govorili. Mnogo se jih boji javno povedati resnico, ker je v nevarnosti, da ga odpeljejo v Spittal ali mrzle ječe celovške. Ta „nemška manifestacija“ se je menda Amerikancem samim zdela zlobna prevara in so zato 3./2. še enkrat prišli v Sv. Jakob in izpraševali posamezne osebe in se prepričali o nasprotjem. Tudi to so nemški časopisi zamočali. Odkar smo tako srečni, da nas nemški vojaki varujejo, smo bili že deležni nekaj nemških dobrot. Čez noč so hoteli napraviti Sv. Jakob nemški. Zbirali in izvabljali so podpise pod vsemi mogočim pretvezami, kot da Koroška ne bo razdeljena, za koroško republiko, za Nemško Avstrijo, za volitve, da ne bodo postali „Kranjci“ in druge budalosti so spravljali na dan. Podpise so pobirale osebe, ki bodo ta svoj nepremišljen korak še bridko obžalovale in preklinjale svojo neumnost. In slednjič izrečemo na tem mestu prav presrčno zahvalo vsem onim zavednim posestnikom, ki so sestram v „Narodni šoli“ zastoj spravili drva na dom, ker same niso mogle, ker jim je vojaštvo odvzelo konja. Sklepamo z besedami: Našega trdnega prepričanja in zaupanja v Jugoslavijo ne izruje noben vihar, ker naše upanje je v svobodni jugoslovanski državi in nikakor ne v družbi in „prijateljstvu“ z Nemci.

Pokrče. Na Valentinovo, dne 14. t. m., smo obhajali spomin vseh v krvavi vojski padlih vojakov iz naše župnije. Vojaki-tovariši so lepo in okusno okrasili nalašč zato pripravljeno visoko

tumbo z zelenjem, vencami in vojaškimi znaki. Med črno peto mašo je ubrano prepeval moški zbor pretresujoči „Miserere“. Po „Liberi“ je imel č. g. župnik v čast padlim in v tolažbo zaostalim primeren govor pri nabito polni cerkvi od vseh strani došlih sočutnih vernikov. In še premajhna je bila cerkev ta dan, čeprav je bil delavnik. Ko so fantje dovršeno zapeli par žalostink, med njimi večnolepo „Nad zvezdami“, smo se razšli, zadovoljni in potolaženi po lepo uspeli slavnosti. Pred vsem gre priznanje in hvala našim vrlim fantom, ki so žrtvovali precej noči, da so z lepim petjem počastili svoje padle tovariše. Tudi čast in hvala Marijini družbi, ki je za padle darovala sv. obhajilo. Ohranimo junakom hvaležen spomin! Mi pa jih bodimo vredni v borbi za krst častni in svobodo zlato!

Št. Jakob. (Ameriška komisija.) Odkar so Nemci zasedli Rož, so nemčurjem zopet zrastle grebeni. Moško, kakor da so edino-le oni na svetu, hodijo okrog in v svoji naivnosti so trdno prepričani, da so že pod Nemško Avstrijo. Njihova nesramnost in predrznost se je pokazala na gnusen način posebno zadnjič, ko nas je posetila ameriška komisija. Že 30. januarja se je priteplo z vlakom menda nalašč zato plačano krdelo tujih Nemcev in nemčurjev med glasnim hajljanjem, vpitjem in rjojenjem. Spredej je nekdo nesel velikansko nemško zastavo in med glasovi hreščeče harmonike so jo slovesno razobesili na pošti. In vsa ta z vlakom došla tuja vojska je po neumnem cel dan postopala in prezebala po vasi. Zvečer pa, ko so videli, da ne bo Amerikancev, so se zopet odpeljali. Nam pametnim ljudem se je zdelo vse to kakor pustna maškerada in čudili smo se, da so nemčurji tako bedasti, da Nemce, ki se jim za hrbtom smejejo, vse tako ubogajo. Celo treznejšim Nemcem se je to postopanje za prazen nič in prezebanje zdelo preneumno in mislimo, da so se vsaj nekaterim odprle oči. Saj jih je veter dobro prepihal in jim izpalil vsaj trohico razuma, ako imajo še kaj pameti. Drugi dan so se zopet pripeljali, vendar v nekaj manjšem številu, ker nekaterim se je res že preneumno zdelo, da bi predstavljali Nemce. Oni pa, ki so hoteli na vsak način biti „Nemci“, so pa za svoje „prepričanje“ zopet prezebali, popivali in da so se ogreli, tudi plesali; saj so imeli s seboj tudi „dame“, kakor se govori iz Beljaka. No, proti večeru so pa vendar dospeli Amerikanci. Nemčurski govorniki so hoteli na vse načine dokazati, kako veliko „ljubezen“ da imajo do Slovencev. Neki govornik iz Beljaka je celo rekel, da nas bodo Nemci z odprtimi rokami sprejeli, ako pristopimo k njim. Tretji zopet je vezal otrobe in govoričil, da ima Slovence rajši kot Nemce. Četrti je dokazoval, da na Koroškem ni Slovencev, ampak le „vindišarji“. Sploh ne moremo naštetih vseh lažij in zavijanj, nemška hinavščina in laž je dospela na višek. Vi Nemci in nemčurji, kako se upate tako očividno lagati? Koliko je pa bilo takrat navzočih „Nemcev“ iz Št. Jakoba na vaši strani? Ako ste tako gotovi uspeha, zakaj ste pa pripeljali same tuje, da bi komisijo goljufali? Ali niso bili na vaši strani samo tujci iz zgornjih krajev, Beljaka itd.? In ti tujci naj bi predstavljali Št. Jakobčane? Govorili ste o ljubezni do nas Slovencev, a par minut na to so vaši vojaki podili in pretepali otroke in ženske, ki so vpile živio, Slovence, ki so pokazali, da ne prodajajo svojega narodnega prepričanja, ste zapisali in vlekli v Celovec v ječo. Mi poznamo vašo veliko ljubezen do nas. Lažnivci! Saj vidite, da je Rož slovenski, hoteli ste varati, a prevarali ste same sebe že v navzočnosti komisije, kar vam gotovo ni bilo prijetno. Živela Jugoslavija! Živio slovenski Korotan!

Apače nad Galicijo. Preteklo sredo 5. t. m. je ameriška komisija posetila tudi naš kraj. Pripeljala se je z dvema avtomobiloma do Galicije. Ker se pa ž njimi niso upali priti gor, so jih poslali v Celovec in člani komisije so jo vdarili peš k nam gor. Došli so v Apače krog 3. ure popoldan. V imenu šolske mladine in zbranih odraslih je pozdravil odlične goste šolski vodja, g. Josip Jekl; zbrane množice pa so jim zaklicale: „Živeli, dobrodošli!“ Na vprašanje, kam hočemo spadati, je dobila komisija enoglasen odgovor: „Jugoslavlani smo in hočemo biti.“ Gospod Jekl je kot predsednik slov. čebelarkega društva za Koroško povabil ljube goste na malo južino, kar so ti tudi hvaležno sprejeli. Njegova pridna gospa je gostom postregla s sirovim maslom, pecivom, medom in čajem, za kar so se ti prijazno zahvalili in odšli po encournem obstanku. Vdarili so jo proti Šmarjeti, kjer so ravno prejšno noč nemški vojaki vkljub premirju napadli orožniško postajo. Bilo je kakih 20 nemških vojakov, ki so z ročnimi granatami in puškami napadli orožniško postajo ob 3/4 na 2 zjutraj. Orožniki so se nekaj časa branili, a ko so videli premoč, in ko so nemške tolpe že siloma vdrle v hišo, so zbežali. Podivjani vojaki pa so jim vse pokradli, kar jim

je prišlo pod roke. Ob enem so pokradli tudi gospej naduč. Hus — trdi Nemki — zlato uro in denarja. Poveljeval je tem junakom menda častniški namestnik Lovro Butej, p. Gregorčev sin v Galiciji; ime samo že pove, kak trd Nemec da je. Sram ga bodi!

Pliberk. (Ustanovitev čitalnice.) Dne 9. svečana se je ustanovila za Pliberk in okolico „čitalnica“. Udeležba je bila večja kot smo pričakovali. Čitalnica šteje dosedaj skoraj do sto udov. G. dr. Rožman je v nagovoru povdarjal pomen in namen čitalnice s posebnim ozirom na naše koroške razmere. Da bi se v čitalnici našli vsi k skupni izobrazbi in skupnemu delu za naše dozdaj tako ponižano in zatirano koroško slov. ljudstvo!

Pliberk. (Ustanovitev kmetijske podružnice za Pliberk in okolico.) Tukaj se je ustanovila dne 6. jan. kmetijska podružnica za Pliberk in okoliške občine (Šmihel, Libučje, Blato, Žvabek). Govoril je kmetijskim zastopnikom g. nadzornik M. Humeč. Kmetijska podružnica bo takoj stopila v dotiko z Ljubljano, da se do spomladi ukrene za kmete potrebno. Za načelnika je bil izvoljen g. župan Št. Kralj, za tajnika g. nadučitelj P. Močnik. Kmetije pristopite kmalu v lastnem interesu v večjem številu k podružnici!

Marija na Zilji. Komaj so pregnali Jugoslovane, je že prišel ukaz na občino, toliko žita, toliko krme itd. morate oddati. Gostilničar Moser je prostovoljno dal 120 kg žita — pa so pravili, da so mu „Kranjci“ vse pokradli. Med vojno ni Moser oddal nič.

Iz Prevalj. Dne 24. jan. je bila tu izredna seja Narodnega Sveta za Mežiško dolino; udeležili so se je tudi župani osmih občin, zastopniki treh industrijskih podjetij ter odposlanci delavstva vseh rudnikov in tovarn po Mežiški dolini. Sklenilo se je, da naj z ozirom na položaj Narodni svet še ne sklene razpusta. Z ozirom na važne osebne spremembe pri krajnih šolskih svetih, učitelstvu, izmenjavi uradništva itd. je še vedno treba enotnih sklepov in obenem paznje na nezanesljive nemške elemente, ki delajo po Mežiški dolini propagando proti Jugoslaviji, škodijo našim interesom in ogrožajo varnost naše severne meje. Tudi spada v področje Narodnega sveta aprovizacija 8 občin in tukajšnjih rudnikov. Ker pa je Narodni svet s političnimi zadevami preobložen in je aprovizacijo prevzel le prehodno, se je sklenilo ustanoviti samostojno aprovizacijo pod imenom: aprovizacijski odbor za Mežiško dolino s sedežem v Prevaljah. V odbor so izvoljeni župani 8 občin (Štanjel, Kotlje, Guštanj, Libeliče, Črna, Mežica, Tolstivrh in Prevalje), 3 zastopniki industrijskih podjetij, 6 zastopnikov delavcev ter 2 zastopnika Narodnega sveta. Predsednik je župan in veletržec Franc Lahovnik iz Prevalj.

Št. Danijel pri Pliberku. (Slovo učitelja.) Višji šolski svet v Ljubljani je premestil našega nam jako priljubljenega učitelja in vodjo šole Luka Viternika na šolo v Globasnico. Znal si je z dobrim pedagoškim potem pridobiti ljubezen pri šolski mladini, ter z neutrudljivim občinskim delom in z odgovornopolnim in pridnim vodstvom aprovizacije tukajšnje občine splošno zaupanje in priljubljenost vseh občanov, ki žaljejo opazujemo njegov odhod. Za Vaše neutrudljivo delovanje in dobrovoljno nam naklonjenost Vam izrekamo prisrčno zahvalo ter Vam želimo na Vašem novem mestu istotako mnogo sreče in obilo uspeha. Bog Vas živi!

Raznoterosti.

Za naše ujetnike v Italiji. 4. februarja je poslala deželna vlada za Slovenijo ministru Pribičeviću v Belgrad naslednjo brzojavko: Ob zrušenju avstro-ogrske fronte v Italiji se je predalo okoli 30.000 jugoslovanskih vojakov Italijanom. Do danes se ne ve o nikomur onih ljudi ničesar, kje so in ali so živi in zdravi. Ljudstvo je radi tega globoko užalosteno, ker je bila prepeljati ljudem uradno dana možnost, da pišejo iz ujetništva, ali da se po Rdečem križu izve, kje se kdo nahaja. Prosimo, da se pri vojnem ali zunanjem ministrstvu organizira evidenčni urad za jugoslovanske ujetnike v Italiji in da se skuša doseči repatriacija ali vsaj možnost pismene ali brzojavne zveze. — Deželna vlada za Slovenijo.

Molitev je moč. Papež Benedikt je povabil škofo vsega sveta, naj te dni, ko se v Parizu odločuje usoda sveta, odredijo molitve za pravičen mir. V naši škofiji so bile odredene v ta namen v vsaki fari molitvene ure pred Najsvetejšim. Sedanji dnevi so odločilni za ves svet, odločilni tudi za nas Slovence. Pri nas na Koroškem je vladala do sedaj in še vlada, kjer imajo oblast Nemci, sila namesto pravice. Najboljše naše može, ki se niso hoteli odpovedati

pravici do svobode svojega jezika in naroda, preganjajo, mučijo, podijo iz dežele, jim ropajo premoženje. Pa pravica je na naši strani Saj Bog je ustvaril človeka za svobodo, ne za sužnost. Človek, poedini in cel narod, ima pravico do svobode, prostosti. Kjer pa vlada sila in pest močnejšega, tam ni svobode. Pravičnost je prvi pogoj za mir med ljudmi. Prosimo Boga, da zmaga pravica, da se sklene pravičen mir. Molitev ima pred Bogom nezmagljivo moč. Še imamo sovražnike. Italijani, Nemci, Mažari bi nas radi tlačili še nadalje. Daj Bog, da se to ne zgodi! Kristjani so se v sili posebno zatekali k molitvi sv. rožnega venca. Molimo v teh usodnih časih sv. rožni venec vsak dan za pravičen mir, za zmago pravice nad silo. Molitev je moč, močnejša kot vse posvetne sile. Hitimo z molitvijo na pomoč našim državnikom, ki se trudijo za nas in za našo svobodo in pravico na mirovnem posvetu v Parizu. Bog je očitno z nami. Koliko naših ljudi na Koroškem je bilo zadnje čase v smrtni nevarnosti. Zahvalimo Boga, da jih je otel smrti. Bog nas varuje in čuva nad nami. Zaupno ga prosimo vsak dan, da zmaga pravica nad silo, da se kmalu neha naše suženjstvo, da nam zasije svobodno solnce miru in prostosti, da se sklene za nas in za vse ljudi trajen, pošten, pravičen mir.

Lahi odpuščajo jugoslovanske kapitane. Zagreb, 13. februarja. „Novosti“ poročajo, da je odpustil avstrijski Lloyd, ki je prišel popolnoma v italijanske roke, vse jugoslovanske pomorske kapitane, ki morajo zapustiti službo do 31. marca 1919. Vseh odpuščenih kapitanov je 68, med njimi 14 prvega, 21 drugega in 33 tretjega razreda. List izraža nado, da bo trgovinsko ministrstvo poskrbelo, da bodo ti kapitani, ki so znani kot najboljši svetovni pomorščaki, dobili službo v domovini, da ne bodo prisiljeni, svojih izbornih moči prodajati tujcem.

Gospodarstvo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu naznanja, da bode počeni s 15. februarjem t. l. do preklica obrestovala vloge na knjižice po 2 %.

Zigovanje v Nemški Avstriji in v češko-slovaški državi. Tudi v Nemški Avstriji bodo zigovali bankovce in odredili stroge odredbe proti izvozu. Sledili so v odredbah naši državi. Češka bo istotako štempljala bankovce, a za vsakega zahtevala 1% davka v obliki kolov, ki jih bodo nalepili na papirni denar.

Štetje živine. Štetje živine se je vršilo zadnjikrat po stanju z dne 30. aprila 1918. Prehranjevalni urad nima jasne slike, koliko klavne živine bi se lahko odvzelo v posameznih krajih, ne da bi se s tem uničevala živinoreja. Zato izvede prehranjevalni urad dogovorno s poverjeništvom za kmetijstvo štetje vse živine (goveje živine, konj, prašičev, ovac, koz) po Sloveniji po stanju z dne 28. februarja 1919.

Posvetovanje o državnih financah se je vršilo dne 11. februarja v Ljubljani pod vodstvom glavnega inspektorja finančnega ministrstva v Belgradu, dr. Nedeljkovića. Varovati se moramo preplavitve tujih bankovcev, celo občinstvo mora pri tem sodelovati. V dveh mesecih bo izdan novi papirni denar v dinarski vrednosti, ki bo znatno popravil jugoslovansko valuto.

Na Ogrskem bodo tudi izvedli agrarno reformo. Sestavljene so parcelacijske komisije, ki bodo delovale na 100 krajih. Parcelirala se bodo vsa posestva, ki obsegajo nad 200 oralov. Parcele bodo znašale po kakovosti zemlje od 20—50 oralov. Tudi v Nemški Avstriji, sploh v vsaki državi bo prišla agrarna reforma na vrsto. To je zahteva sedanjega časa.

Sedaj bodo še Lahi zigosali. Innsbruck, 13. febr. Glasom čehoslovaškega tisk. urada poročajo italijanski listi, da nameravajo Italijani na ozemlju, ki so ga zasedli, vse kronske bankovce v malo dneh zbrati v javnih blagajnicah in jih tam ožigosati. Ožigosani bankovci obdrže svojo zakonito vrednost. Čim se z ožigosanjem dožene število na tem ozemlju kroječih kronske bankovcev, bo mogoče določiti razmerje med krono in liro. Nato se določi kratek rok za zameno kron in lir.

Novi češki bankovci. Praga, 13. febr. Nove češke bankovce, ki bodo v kratkem izšli, tiskajo v Pragi. Prvotno so jih nameravali tiskati v Parizu, kar se pa ni izkazalo za praktično.

Krona pada. Belgrad, 13. febr. Jugosl. dopisni urad poroča: Kurs krone pada. Danes plačajo za 100 dinarjev 290 kron. V finančnih krogih se govori, da bo v najbližjih dneh krona padla tako, da bodo zahtevali za 100 dinarjev 300 kron. Uradni kurs je 250. Padanje kursa so povzročile špekulacije madžarskih bančnih

krogov. Računati je, da se bo kurs krone zopet izboljšal, toda šele v enem mesecu.

Ustanovitev nižje rudarske šole v Ljubljani. Na sedanjem ozemlju Slovenije je zaposlenih v rudnikih nad 200 rudniških paznikov, ki imajo skrbeti v prvi vrsti za varstvo delavcev. Ti pazniki so se vzgajali doslej v nižjih rudarskih šolah v Celovcu in Ljubnem na Stajerskem; vstop v imenovani šoli je bil Slovcem zelo otežkočen. Zato je na vsem jugoslovanskem ozemlju, zlasti v Bosni, mnogo tujerodnih rudniških paznikov. Imenovani šoli ste bili med vojno zaprti; nekaj nemških paznikov se je odslovilo; posledica je silno pomanjkanje rudniških paznikov. Deželna vlada je sklenila, da se ustanovi s 1. oktobrom 1919 v Ljubljani nižja rudarska šola, obstoječa iz pripravljalega tečaja, ki se otvori letos, in iz strokovnega tečaja za rudarstvo, ki se otvori čez eno leto. Ravnateljem te šole se imenuje predstojnik velenjskega premo-govnika inženir Jaroslav Plzák in se mu naroči, da sestavi podrobno učni načrt in proračun stroškov. — Ta šola bo prva te vrste v Jugoslaviji in jo bodo obiskovali gotovo tudi Srbi in Hrvati.

Občji pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani nas naproša za priobčeneje naslednjega naznanila: Za skorajšnji začetek poslovanja tega zavoda so dela in predpriprave v polnem teku. Začasno posluje zavod skupno z Delavsko zavarovalnico zoper nezgode v Ljubljani, Turjaški trg št. 4, I. nadstropje. Redno poslovanje bo omogočeno začetkom meseca marca. Do tedaj bodo dotiskane tudi vse potrebne tiskovine za prijave nameščencev itd. Vplačevanje premij se naj ne vrši med tem časom in zavod pozivlja vse službodajnike, da naj shranijo ta denar, dokler se jih ne bo pozvalo na redno vplačilo. Nujne zadeve se rešujejo sproti.

Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani nas naproša za priobčeneje naslednjega naznanila: Za skorajšnji začetek poslovanja tega zavoda so dela in predpriprave v polnem teku. Začasno posluje zavod skupno z Občim pokojninskim zavodom za nameščence v Ljubljani, Turjaški trg št. 4, I. nadstropje. Redno poslovanje bo omogočeno začetkom meseca marca. Do tedaj bodo natisnjene tudi vse potrebne tiskovine itd. Vplačevanje prispevkov se naj ne vrši med tem časom in zavod pozivlja vse podjetnike, da naj shranijo denar, dokler ne bodo pozvani na redno vplačevanje prispevkov. Nujne zadeve rešuje zavod sproti.

„MIR“

se prodaja v sledečih trgovinah in trafikah:

V Celovcu:

Josip Vajncerl, trgovina s papirjem, Velikovska cesta 5.

Amon Gollob, prodaja časnikov, Šolska ulica 5.

V Ljubljani:

Franc Šovkal, trafika, Pred škofijo 12.

V Pliberku:

Anica Mader, trgovina s papirjem.

V Celju:

Goričar & Leskovšek, trgovina.

V Mariboru:

J. Weixl, trgovina s papirjem.

Pri Sv. Tomažu pri Ormožu:

J. N. Kegl, trgovina z mešanim blagom.

Prosimo prijatelje našega lista, naj nam naznanijo trgovce in trafike v drugih mestih in krajih, ki jim bomo pošiljali „Mir“ v razprodajo.

Novo knjige in časopisi.

1. Dr. Bogdan Deré: **Dojenček, njega negovanje in prehrana.** Zbirka političnih, gospodarskih in socialnih spisov. II. zvezek. Založila „Tiskovna zadruga“ v Ljubljani 1919. Tiskarna Hrovatin. 8°, str. 43. Velja K 3, s poštnino K 3-30. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

V kratkem času četrta zdravniška knjiga. Kar smo prej zamudili, to hočemo sedaj popraviti. Dr. Alojz Zalokar je spisal knjigo: „O ljudskem zdravju“, ki na podlagi statistike kaže, kako slabo je v tem oziru posebno med nami koroškimi Slovenci, kako slabo je, kar se tiče množitve prebivalstva posebno v velikovškem okraju. Naši duhovniki, učitelji in drugi izobraženci imajo priliko, da preiskujejo to zlo in dajo material na razpolago v Ljubljano, saj imamo poverjeništvom za ljudsko zdravje. Dr. Breclj je v svoji knjigi napovedal: Jetiki boj! Dr. Herman Vedenik v Beljaku je spisal knjigo: „Kako si ohranimo ljubo zdravje“.

ki izhaja pri Mohorjevi družbi. In sedaj je ravnokar izšla četrta zdravniška knjiga, ki se bavi z negovanjem in prehrano naših dojenčkov. Vsebinska ji je: Razvitek otroka, negovanje novorojenčka, hranitev dojenčka, nekoliko o dojkah, nenaravna hranitev, mešano hranjenje, bolezni dojenčka. — Veliko se greši po mestih, industrijskih krajih, a posebno še na kmetih proti negovanju in prehrani otrok.

Edini pripomoček za ohranitev narodnega naraščaja je: omogočiti vsaki materi dojenje. Materino mleko je najpripravnejša hrana za otroka. In o tem razpravlja pisatelj precej poljudno. Dr. Deré je ljubljanski zdravnik, strokovnjak za otroške bolezni. — Vojska je pomorila veliko ljudstva, zato je treba, da znižamo umrljivost dojenčkov in skrbimo za njihovo zdravje. Deréva knjiga nas pouči o tem; priporočamo jo izobraženim mamicam, duhovnikom in učiteljem, vsem, ki jim je blagor in zdravje našega dobrega ljudstva na srcu, da ga poučijo in svarijo.

2. **Mladost.** Glasilo slovenskih Orlov. Urejuje Franc Bevk. Letnik XII. št. 1, 2. Cena K 10. Zbirajo se vrste naših Orlov. Zopet je izšlo njih glasilo, ki ima mnogovrstno vsebino. Ko bodo urejene razmere na Koroškem, oživetit morajo tudi orlovski odseki naših izobraževalnih društev. „Dvignite, Orli, v jasne višine — krila ponosna, mlade moči.“

3. **Mentor.** Izšla je 3. in 4. številka tega dobrega dijaškega lista, ki ga urejuje prof. dr. Anton Breznik v Sent Vidu nad Ljubljano. List izhaja v Sent Vidu nad Ljubljano in stane za dijake 4 K, za druge naročnike pa 8 K na leto.

4. **Jugoslovanski Korotan.** Izhaja v Velikovcu. Urejuje ga Sreško Puncer, izdaja pa nadporočnik Malgaj. List izhaja vsak teden vsaj enkrat, po potrebi večkrat. Plačati se mora najmanj za 20 številčk naprej 5 K, 40 naprej plačanih številčk stane 10 K.

5. **Demokracija.** Socialistična revija. Slov. socialni demokratje izdajajo od l. 1918. svojo revijo. Izšli sta zadnji dve (23. in 24.) številki, ki sta posvečeni umrlemu pisatelju Ivanu Cankarju. Za l. 1919 bo veljal list K 20. — Izdaja ga Slovenska Socialna Matica v Ljubljani.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjahu.

Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Poziv jugoslovanskim uradnikom v tujini.

Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani pozivlja vse uradnike, oziroma uradnice v tujini, ki so do sedaj bili nameščeni pri delavskih zavarovalnicah zoper nezgode v prejšnji Avstriji, da se javijo pisмено ali osebno najkasneje

do 25. februarja 1919

pri začasni delavski zavarovalnici zoper nezgode v Ljubljani, Turjaški trg št. 4, ako želijo biti sprejeti v službo tega zavoda. Službeni pogoji so isti, katere so imeli pri dosežanjih zavodih. Vodstvo zavoda opozarja na to, da se na poznejše prijave ne bo več moglo ozirati.

Nov
kažipot
za

bolnike!

Spisal sem spis, da bi ž njim pokazal milijonom trpečih edino možni pot ozdravljenja. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se doposlje vsakemu, ki se čuti bolnega, bolehavega, slabega in obupanega, zastoj. Moj spis je rezultat mojega 50 letnega premišljevanja in učenja, vsebuje mnogo bogatih, praktičnih izkušenj in mnogo dokazov imenitnih znanstvenikov.

Kdor se hoče rešiti,

ta se naj ravna po mojem nauku, ki je že mnogo tisočim pomagal. Bodisi da je nastala bolezen vsled skrbi, žalosti, prenapora, bodisi da je bila bolezen povzročena vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem stiskanim, slabo delavnim ljudem in takim s slabo voljo pokažem znanstveno in naravno pot, da se iznebe živčne bolezni, brezspalnosti, nevolje za delo, telesne in duševne slabosti, trganja v udih, bolečin v glavi, motenj pri prebavi in v želodcu ter drugih bolezni. — Pišite še danes karto in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Naslovite karto na:

E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, odd. 477.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 15.000.000.
Rezervni sklad: K 4.000.000.
Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.
Centrala v Ljubljani.
Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.

Razpis služb.

Vodstvočasne delavske zavarovalnice zoper nezgodo in časnega občega pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani razpisuje 10 mest za pomožne uradnike, oziroma uradnice. Prejemki in napredovanje po dosedanjih statutih, kar pa ni slabše, kakor pri državnih pomožnih uradnikih. Predpogoj dovršena meščanska ali trgovska šola, nižje srednje šole, oziroma temu enakomerna službena praksa. Razun tega se želi znanje slovenske stenografije in strojepisja. Pri sicer enakih proslah imajo vojni invalidi prednost.

Nekolkovane prošnje opremljene z domovinskim listom, s šolskimi spričevali, z dokazili dosedanjega službovanja, uradnim potrdilom o invalidnosti, z dravniškim in s spričevalom o nramnosti, je vložiti najkasneje

do 20. februarja 1919

pri vodstvu gornjih zavodov v Ljubljani, Turjaški trg št. 4.

Poziv jugoslovanskim uradnikom v tujini.

Začasen obči pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani pozivlja vse uradnike, oziroma uradnice v tujini, ki so do sedaj bili nameščeni pri „Občem pokojninskem zavodu za nameščence na Dunaju“, oziroma pri kakem deželnem uradu tega zavoda, da se javijo pisмено ali osebno najkasneje

do 25. februarja 1919

pri časnem občem pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, Turjaški trg 4, ako želijo biti sprejeti v službo tega zavoda. Slubeni pogoji so isti, katere so imeli pri dosedanjem zavodu. Vodstvo zavoda opozarja na to, da se na poznejše prijave ne bo več moglo ozirati.

Za polovično ceno! 50 predmetov samo 25 kron!

Velike zaloge blaga, ki je bilo namenjeno za izvoz, pa je vsled otežkočenega prometa zaostalo, se oddajajo za polovično ceno. — Naslednjih 50 predmetov stane skupno samo 25 kron:

- 1 britev iz Solingen-jekla
- 1 žepni nož z 2 rezili
- 1 škarje za zložiti
- 1 denarnica iz imitiranega usnja
- 1 kresilo, gori brez bencina
- 1 cevka za smotke iz jantarjevega nadomestka
- 1 vratna verižica, pozlačena z obeskom
- 1 par uhanov s kameni
- 1 broža, moderna oblika
- 1 prstan, Double-zlato
- 1 bucika za ovratnico s Simili-kamnom
- 1 par manšetnih gumbov, Double
- 12 komadov dobrih remenčkov za čevlje
- 16 komadov podplatnih varovancev iz usnja
- 10 kosov pisalnih predmetov.

Pošilja proti povzetju

Jakob König

DUNAJ III/291, Löwengasse 37 A.

Dekla

ki zna samostojno gospodarsko delo opravljati, se sprejme (poleg kuharice) v župnišče v celovski okolici. Plača po dogovoru. — Oglasila sprejme upravištvo lista „Mir“ v Celovcu.

Za župnišče na kmetih

brez gospodarstva, se išče dobroizvežbana, zanesljiva, bolj priletna oseba kot gospodinja in kuharica. Ponudbe z označbo zahtev in razmer na upravištvo lista „Mir“ do 1. marca 1919.

Pogreša se: Oparjan Friderik,

gorski strel. polk št. 1., tehm. stotnija, voj. pošta št. 646, na laški fronti, se je zadnjič oglasil koncem oktobra 1918 in se od tega časa pogreša. Kdor ve kaj o njem poročati, se prosí, naj naznani po dopisnici bratu Oparjan Karel, hotel Trabesinger v Celovcu.

Kuharica

na župnišče se sprejme od 1. marca. Ponudbe z zahtevami na upravištvo lista „Mir“ v Celovcu pod „Kuharica“.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Vabilo

na

občni zbor

posojilnice:

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

ki se vrši

v četrtek, dne 27. februarja 1919, ob 10. uri dopoldne, v prostorih posojilnice, Pavličeve ul. št. 7.

Dnevni red:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Volitev odbornikov.
3. Slučajnosti.

Odbor.

Ali imate luč?

Jako dobre karbidne svetilke, ki se prilegajo v petrolejske svetilke, kakor tudi v razne vodne čaše.

Kos stane K 15.—.

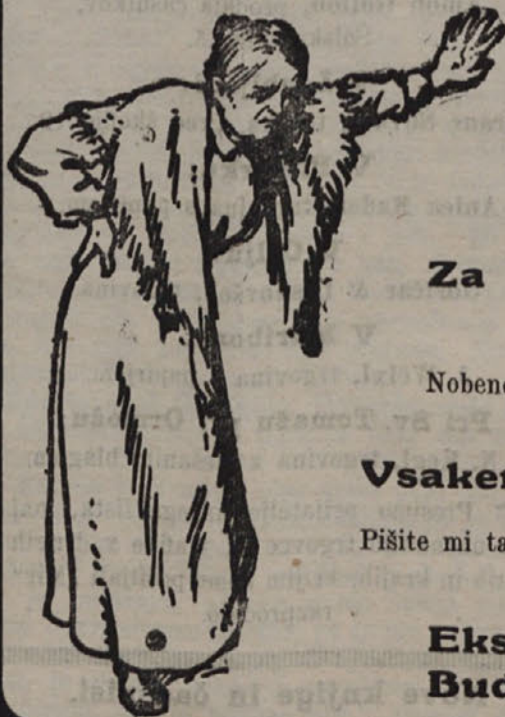
Vsako množino karbida razpošilja

Industrija za razsvetljavo

društvo z o. z.

Maribor ob Dravi, Gosposka ulica št. 5.

Hočete biti od revmatizma, skrnine, protina v kolku korenito ozdravljeni?

Na tisoče že ozdravljenih!

Bolečine v členih in sklepkih, otekli udje, pohabljenе roke in noge, pikanje, bodenje, nategovanje v raznih delih telesa, celo oslabelost oči so posledice revmatičnih in protinovitih bolezní.

Za ozdravljenje Vam ponujam naravni izdelek!

Nobenega splošnega sredstva, ampak zdravilo, kakor je nudi bolnemu človeštvu dobra mati narava.

Vsakemu brezplačno na poizkušnjo!

Pišite mi takoj, pošljem Vam svoje sredstvo in svoj poučen spis zastonj. Boste moj hvaležen pristaš.

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta, VI. oddelek 253.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva ulica št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva ulica št. 7.